

vragen zijn beide aspecten ruim voldoende ontwikkeld. De remote sensing deskundige is onvoldoende op de hoogte van de wensen en randvoorwaarden van de waterbeheerder; omgekeerd is de potentiële gebruiker onvoldoende op de hoogte van de mogelijkheden. Die kloof is in het recente verleden versterkt door veelbelovende toezeggingen van de deskundigen (die niet altijd waargemaakt konden worden) en de hooggespannen verwachtingen van de eindgebruiker (die niet altijd ingevuld werden). Zo duurt oplevering van producten soms langer dan beloofd, leidt toepassing van remote sensing meestal tot meer in plaats van tot minder kosten (althans in Nederland) en tonen thematische kaarten soms afwijkende waarden of concentraties ten opzichte van in situ waarnemingen.

De Leijen

Een voorbeeld hiervan is te zien voor de Leijen, een meer ten noorden van Drachten, waarin de data verkregen via vliegtuigopnames voor chlorofyl veelal hoger liggen dan de in situ gemeten waarden, terwijl de zwevende stof-gehalten juist lager zijn (zie afbeelding 1). De oorzaak hiervan moet gezocht worden in de gebruikte algoritmen voor het maken van de thematische kaarten en in de waarnemingsmethoden. Remote sensing kijkt van boven af op en zover mogelijk in het water, terwijl watermonsters op 50 cm diepte worden genomen. Voor een ondiep meer als de Leijen, met plaatselijk veel slib maakt dat veel uit. Bestaande beoordelingssystemen met bijbehorende bemon-

sterings- en toetsingsvoorschriften voor waterkwaliteit vormen daarbij een extra barrière. Verder werd gesproken over de behoefte aan standaardisatie. Hieraan zal een vervolg gegeven worden binnen de scope van de International Union of Pure and Applied Chemistry (IUPAC) middels het project 'Evaluation of airborne and satellite remote sensing applications for detecting and monitoring water quality aspects in surface waters'.

Nederlandse situatie

De BeleidsCommissie Remote Sensing (BCRS) vormde een belangrijk coördinatiepunt binnen het Nederlandse remote sensing onderzoek en de toepassing ervan. Zij stimuleerde die toepassing en verankering bij eindgebruikers, onder meer door subsidiëring van projecten. Nu de BCRS (eind 2000) is ontbonden, is een leegte ontstaan. Wel bestaat een overleggroep in de vorm van REWANET (REmote sensing of WATER quality in The NETHERlands). Daarin participeren de meest betrokken remote sensing deskundigen.

Daarnaast kan mogelijk ook de STOWA een stimulerende rol vervullen voor de toepassing van remote sensing. Zij is voornemens om in maart 2002 een workshop te organiseren, gericht op een breed scala aan praktijktoepassingen in het waterbeheer. Mogelijk leidt dat tot een doorbraak van de impasse, waarin de Nederlandse toepassing van remote sensing in het water(kwaliteits)-beheer momenteel verkeerd. Meer waterbeheerders zouden kunnen toetreden tot

REWANET, en meer waterbeheerders zouden remote sensing kunnen toepassen. Het werkt blikverruimend.

T. Claassen (Wetterskip Fryslân)

zie ook de artikelen 'Optische remote sensing en oppervlaktewater' uit 1988 (nr. 2, pag. 33-42), 'Eutrofiëringsonderzoek met behulp van remote sensing, toegepast in Friesland' uit 1994 (nr. 25, pag. 740-745), 'Remote sensing toegepast voor waterbeheer' uit 1996 (nr. 19, pag. 586-588) en 'Meerwaarde van remote sensing voor het waterbeheer' uit 1998 (nr. 4, pag. 18-22).

ACTUALITEIT

Waarnemend dijkgraaf voor nieuwe waterschap Vierstromengebied

Voor het per 1 januari aanstaande te vormen nieuwe waterschap Vierstromengebied in het Gelderse rivierengebied is ir. G. Kok benoemd tot (waarnemend) dijkgraaf.

ir. G. Kok (foto: Peter Venema)

Het nieuwe waterschap ontstaat uit een fusie van de polderdistricten Betuwe, Groot Maas en Waal en Tieler- en Culemborgwaard, het Waterschap van de Linge en het Zuiveringsschap Rivierenland. Kok is op dit moment parttime dijkgraaf van het Polderdistrict Betuwe, en is daarnaast parttime algemeen directeur Praktijkonderzoek veehouderij. Bij zijn benoeming zijn een bestuurlijke commissie, die bestond uit vertegenwoordigers uit de huidige besturen, en een ambtelijke commissie bestaande uit vertegenwoordigers van het personeel betrokken geweest. Kok is ook een serieuze kandidaat om definitief dijkgraaf te worden.

